

MERSİN BALIĞI YETİŞTİRİCİLİĞİ

- Sahillerimizde anaç balıkların yumurtlamadan önce veya yumurta bırakma döneminde avlanması nehirlerin tarım, şehir ve sanayi artıkları ile kirlenmesi, ayrıca baraj ve setlerin imar edilmesi anaç balıkların yumurtlamak üzere nehirlere girmesini ve yavruların gelişmesini ve denize ulaşmalarını engellediğinden mersin balığının nesli son derecede azalmış bulunmaktadır.
- **Biyolojik Özellikleri**
- Mersin balıkları hayatlarının büyük kısmını denizlerde geçirirler. Erkekleri 6-12 ve dişileri 12-17 yaşlarında cinsi olgunluğa erişirler. Cinsi olgunluğa erişenler ilkbahar başlarında nehirlere girerler. Nehirlere Şubat-Mart aylarında girenler Mayıs ayında yumurta bırakıp denize dönerler.

- Yumurtlama, sıcaklığı 12-17°C'ye ulaştığında nehirlerin 1-10 m derinliklerinde, hızlı akıntılı ve tabanı çakıllı olan yerlerinde olur. Yumurta çapı türlere göre 1-3 mm arasında olup rengi koyu griden siyaha kadar değişir. Yapışkan olan yumurtalar çakıllı zemine tutunurlar. Türlerle ve su sıcaklığına bağlı olarak 3-10 gün içinde, yaklaşık 90 gün derecede açılırlar.
- Larvalar 9 mm uzunluğunda olup kurbağa yavrusunu andırırlar. Yumurta keseleri su sıcaklığına bağlı olarak 5-16 gün içinde çekilince zooplanktonlarla beslenmeye başlarlar. Daha sonra sinek larvaları kurtlar ve yumuşakçalarla beslenerek Temmuz ortalarında 15 cm uzunluğa erişir ve denize doğru göç etmeye başlarlar.

• **Yavru Yetiştiriciliği**

- Mersin balığı Yavru yetiştiriciliği anaç balıklardan hipofiz yardımı ile alınan yumurtaların döllenmesi, açılması ve yavruların doğal sulara stoklanmasına kadar büyütülme işlemlerini kapsar. Balıklara enjekte edilecek hormon miktarı balıkların türlerine cinsiyetine ve su sıcaklığına bağlı olarak değişim gösterir. Enjekte edilecek balık için yeterli miktar hipofiz bezi tartılır ve 3 ml fizyolojik suda eritilerek enjeksiyona alınır. Enjeksiyonun karışmaması için erkek ve dişi işareti konur.

• Sperma ve yumurta alımı

- Anaçlar elden çıkarılacaksa karnı anüsünden gırtlığına kadar dikkatlice kesilir ve yumurtalar plastik küvet içerisine alınır. Hareketsiz hale getirilen erkek balığın baş ve kuyruğundan tutulur ve diz yardımıyla belinden bükülür ve spermleri anüsten ani olarak boşalır. Spermler kuru ve temiz bir alüminyum kap içine alınır ve ağzı kapatılır. Ya da Yumurta ve spermler, karın masajı yapılarak sağım yolu ile alınır. Her kg yumurta için 10 ml sperma su ile karıştırılarak yumurtanın üzerine dökülür. Yumurta biraz daha sulandırılır ve karıştırılır. Böylece bütün yumurtaların döllenmesi sağlanır. Yumurtalar 5-6 dakika içerisinde döllenmiş olurlar. Döllenmeden sonra yumurtaların yapışmasını önlemek için dölleme kabına çok ince kırmızı renkli çamur (killi toprak) ilave edilir.

- **Kuluçkalıklar ve açılma**
- **Yusenko tipi kuluçkalıklar**
- **Basit kuluçkalıklar**
- Yumurtaların gelişmesini tamamlama süresi su ısısına bağlıdır. Su ısısı arttığında çıkış süresi kısalır, su sıcaklığı azaldığında çıkış süresi uzar. Yumurtaların açılma süresi 90° gün-derece olup su sıcaklığına bağlı olarak 3 ile 10 gün sürer.
- **Larvaların bakım ve beslemesi**
- Mersin balığı larvaları yumurtadan açıldıktan sonra 1 gram ağırlığa ulaşincaya kadar larva havuzlarında beslenirler.

- Larva havuzlarına yerleştirilen larvalara vitellus keseleri çekilinceye kadar 3-10 gün yem verilmez, 3-4 gün sonra larvalara ilk yem olarak Artemia larvaları birkaç gün sonra da Dafnia verilir. İkinci hafta dafnia ile birlikte *Enkhedrisus arbidus* adlı beyaz bir nematod (kurt) çok ince kıyılarak larvaların beslenmesinde kullanılır. Bu tür yemleme larvalar 1 grama ulaşıncaya kadar devam eder.
- Mersin balığı yavruları 1 grama ulaşınca larva havuzlarından alınarak her biri 0,5-2 hektar olan toprak havuzlara yerleştirilirler. Besleme ve büyütme havuzları olarak da isimlendirilen bu havuzlarda 4-6 hafta süreyle tutulurlar.

• **Yavruların Nehre Bırakılması**

- Mersin balıkları yavruları büyütölmek üzere çiftliklere gönderilir. Veya doğal suların restorasyonunu için ortalama 3 g ağırlığa eriştikten sonra havuz suyu ile birlikte havuzun kenarında sık gözlü ağlardan yapılmış ızgara tertibatı olan yere alınırlar. Her bir balığın sağ yan yüzgecinin bir parçası kesilerek markalanırlar. Havalandırma sistemli tanklara sayılarak konurlar. Yavrular denize uzaklığı en az 8 km olan mesafede nehre geniş çaplı bir hortumla bırakılırlar. Üreme çağına kadar ömrünü denizde geçirirler. Tahminlere göre % 3'ü nehirlere yumurtlamak üzere geri dönmektedir.